

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2004 - Nr. 95.

VRAGEN van de Stadspartij van mevrouw F. Woudstra, betreffende hek Sluiskade. (Binnengekomen: 2 november 2004.)

De STADSPARTIJ heeft lang uitgekeken naar het moment waarop de bouwschutting rondom het parkje langs de Sluiskade en de Steenhouwerskade eindelijk zou worden weggehaald, zodat iedereen weer frank en vrij 24 uur per dag zou kunnen genieten van het laatste beetje toegankelijke groen aldaar.

Tot onze grote schrik werd onlangs niet alleen de bouwschutting verwijderd, er kwam zowaar een meters hoog ijzeren hekwerk voor in de plaats!

Even dacht de STADSPARTIJ dat er een alternatieve luchtplaats voor gevangenen werd gecreëerd....

Daarom heeft de STADSPARTIJ de volgende vragen aan uw College:

- 1) Van wie is het hierboven beschreven plantsoen hoek Sluiskade/Steenhouwerskade?
- 2) Wie heeft voor het hoge hek betaald? En hoe duur was het precies?
- 3) Viel het hierboven beschreven plantsoentje langs de Sluiskade/Steenhouwerskade onder 'openbaar groen'?
- 4) Zo ja, hoe kan het dan, dat dit geliefde stukje groen aan de openbare ruimte is onttrokken?
- 5) Wanneer en waar heeft besluitvorming precies plaatsgevonden om:
 - a) dit plantsoentje aan de openbare ruimte te onttrekken?
 - b) zo'n hoog hek er omheen te plaatsen?
- 6) Kan het hek zo spoedig mogelijk worden verwijderd?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 24 november 2004.

Inleiding.

Voor de bouw van het complex Westerhaven was de omgeving van de Westerhaven een sociaal onveilige plek en een verzamelplaats voor randfiguren die zich met name ophielden in het plantsoen aan de Sluiskade. Vanuit de buurt kwamen regelmatig klachten over intimidatie, drugsoverlast en prostitutie. Tijdens de planvorming voor de nieuwbouw is de buurt actief bij het proces betrokken. Was er aanvankelijk sprake van een gezonde dosis wantrouwen jegens de gemeente, gaandeweg is dat omgebogen naar een stabiel contact met buurtvertegenwoordigers. Daarvan hebben uiteindelijk de buurt, de gemeente en ook de bouwer kunnen profiteren.

Op initiatief en advies van de buurtbewoners zijn de inrichtingsplannen voor de openbare ruimte van de Westerhaven diverse malen aangepast. De buurt heeft zich steeds hard gemaakt voor de sociale veiligheid in het gebied. Terecht vonden omwonenden dat het complex niet mocht uitnodigen een schuilplaats en toevluchtsoord te worden voor randfiguren.

Dat uitgangspunt werd in de loop van het proces een bron van enige zorg. Het eerste ontwerp van het complex Westerhaven ging uit van een entreefunctie ter plaatse van het plantsoen aan de Sluiskade. In dat ontwerp vormden het plantsoentje, het talud en het dakplein een royale entree voor de 'sociaal-culturele functie' die op de verdieping grenzend aan het plein was gedacht. Voor het Stripmuseum, de latere invulling van die sociaal-culturele functie, is 7 jaar geleden een prijsvraag uitgeschreven. Het bestuur van het Stripmuseum kreeg de ideeën voor die locatie echter financieel niet rond. Lange tijd heeft het museum aan een zijden draadje gehangen. De oplossing werd gevonden toen drie grote partijen gezamenlijk een specifieke positie in het complex wilden invullen, namelijk dichtbij en zo mogelijk boven de parkeergarage. Er ontstond op dat moment een win-win situatie. De ontwikkelaar kreeg in één keer in zijn complex drie grote gebruikers die aan de branche-eisen voldeden, verkreeg hiermee ook voldoende kritische massa om de rest te verhuren, en voor het te verplaatsen Stripmuseum kwam hierdoor extra geld vrij zodat het zich alsnog in het complex kon vestigen.

Door de verplaatsing van het Stripmuseum naar de kop van de Aweg ontstond wel een nieuwe, lastige opgave. In het ontwerp van het complex was tot dan toe rekening gehouden met een royale entreefunctie aan de Sluiskade. De nieuwe invulling met een winkelfunctie op de verdieping maakte die opzet totaal anders, doordat de entree van deze winkel zich logischerwijs richtte op het hart van het complex, de oksel van het gebouw, nabij roltrappen en liften. De winkel en dus het complex keerde zich als het ware af van de publieke ruimte op het dak en daarmee ook van het talud en het plantsoen. De beoogde voorkant werd achterkant.

Toen die winkelformule rond was, inmiddels ruim 4 jaar geleden, moesten dan ook nieuwe uitgangspunten worden opgesteld voor plantsoen, talud en dak aan de Sluiskade. Dit is gedaan door een werkgroep met een zo breed mogelijke samenstelling. In de werkgroep waren vertegenwoordigd:

de wijkraad Schildersbuurt; de Belangenvereniging Westerhaven, de VvE Steenhouwerskade, de bewoners van het Steenhouwerskadecomplex, de beheerder van de huurwoningen van Vesteda aan de Steenhouwerskade, de ontwikkelaar, de

eigenaar en de beheerder van het complex Westerhaven, de bedrijfsleiding van MediaMarkt, Toys-R-Us en Intersport; de architect van het complex Westerhaven en de gemeente Groningen.

Ondanks de vele, soms tegengestelde belangen in deze werkgroep was de opgave helder:

- een stedelijke verblijfsruimte met een eigen karakter;
- samenhang in de drie onderdelen parkje, talud en dak;
- aansluiting bij de thematiek van het complex;
- openbaar toegankelijk onder condities om het complex veilig en het gebied beheerbaar te houden.

Met name door buurtvertegenwoordigers en de eigenaar c.q. beheerder van het complex Westerhaven is sterk aangedrongen op afsluitbaarheid van de locatie. Ervaringen gaven aan dat in de avonduren onveilige situaties en ongewenste activiteiten in het plantsoentje en op het dak enkel op deze wijze uit te sluiten zouden zijn. Dat het gebied in dit opzicht kwetsbaar is was al duidelijk uit het verleden, maar ook recent werd al veelvuldig gebruik gemaakt van het dak als slaapplek voor daklozen en vertoefden junks er graag. Vele malen is de tijdelijke afrastering vernield en heeft men zich toegang tot het talud en het dak verschaft. Ook is de beplanting het afgelopen jaar al enkele malen uit de perken getrokken. Naast de veiligheid was daarmee ook de uitstraling van het complex in het geding.

De uitgangspunten hebben geleid tot het concept van de Stadstuin. Plantsoen, talud en dakterras vormen samen een openbare ruimte die tijdens winkeltijden voor het publiek toegankelijk is en 's avonds na winkelsluiting door de beveiligingsmensen van het complex wordt afgesloten.

Door de drie delen met elkaar te verbinden is een binnenstedelijke openbare ruimte ontstaan met bijzondere kwaliteit. Niet slechts om er te wandelen, maar ook om kleine evenementen te organiseren of te ondersteunen. Vanaf het talud zit men als het ware op de tribune als volgend jaar de vloot van historische en authentieke schepen door de Groningse binnenstad vaart. Ook festiviteiten die vanuit het winkelcomplex worden georganiseerd kunnen hier plaatsvinden. Meestal echter vormt het gebied een rustpunt voor winkelend en wandelend publiek en een ontmoetingsplek voor tijdens de lunchpauze.

Het betreft hier een stedelijke voorziening die noodzakelijkerwijs ook is berekend op de maatschappelijke omgangsvormen van de 21ste eeuw. Het hek is ontworpen door de architect van het complex. Het is speels vormgegeven door het gebruik van verschillende kleuren en maaswijdtes.

Om aansluiting te houden met de oorspronkelijke gedachte dat hier een stuk openbare ruimte moet worden gecreëerd met bijzondere mogelijkheden en een bijzonder karakter, was het nodig oog te hebben voor alle belangen. Ook die van de eigenaar, de ondernemers, de omwonenden en de bezoekers van de stad.

Het plantsoen heeft met daktuin en dakterras een stedelijke functie gekregen, die wel de buurtfunctie onverlet laat van het praatje in de zon, maar op stedelijk niveau ook het samen delen mogelijk maakt van de feestvreugde rond evenementen en commerciële publieksactiviteiten.

In november 2002, ruim een jaar na de ingebruikneming van het winkelcomplex, waren wij nog met de ontwikkelaar en de eigenaar van het complex in onderhandeling over beheer en onderhoud. Inmiddels zagen het parkje en het talud er haveloos uit, het

onkruid was hoog opgeschoten. Na herhaalde klachten van buurtbewoners en passanten hebben wij besloten het ontwerp partieel uit te voeren en, vooruitlopend op de rest van de gezamenlijke invulling (dakruimte en hek), het plantsoen en het talud voor eigen rekening en risico aan te leggen. Het is mogelijk dat door deze noodgedwongen fasegewijze aanpak de indruk is ontstaan dat de afsluitingsmogelijkheid pas later is bedacht. Die indruk wordt bevestigd door navraag bij mensen die hier kortgeleden zijn komen wonen. Voor hen is de historie uiteraard minder tastbaar, maar ook voor hen is duidelijk dat het hier om een bijzondere plek gaat die, zoals zij al hebben kunnen constateren, kwetsbaar is en de nodige zorg behoeft. Vooral in de avonduren, als de sociale controle afneemt. Zonder hekwerk is de kwaliteit van deze publieke omgeving niet in stand te houden. Wat de vormgeving van het hekwerk betreft, de architect heeft gezocht naar een goede aansluiting op het complex en de omgeving en is er daarbij in geslaagd de transparantie voldoende te waarborgen, terwijl het kleurgebruik het geheel minder streng en formeel maakt.

De oplevering van de Stadstuin Westerhaven is de afronding van 6 jaar bouwactiviteiten. Wij gaan er vanuit dat veel mensen met plezier gebruik weten te maken van deze bijzondere en vaak zonovergoten plek in de stad met zicht op de Zuiderhaven.

Ten aanzien van de vragen:

1. De gemeente is eigenaar van het groen op maaiveldniveau en het talud. Eigenaar van het daktuingedeelte, de trappen en de schuine wanden is BPF, het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid.
2. Het hekwerk is gezamenlijk betaald door de gemeente en AM-vastgoed, de ontwikkelaar van het winkelcomplex Westerhaven. De kosten hebben € 61.030,39 bedragen, waarvan de gemeente 51,87 % heeft betaald en de ontwikkelaar 48,13%.
3. Ja, en dat doet het nog. Het heeft echter door omstandigheden die wij hieronder toelichten een speciaal karakter gekregen onder de benaming 'Stadstuin'. Uitvloeisel daarvan is dat de plek overdag voor iedereen toegankelijk is en 's avonds wordt gesloten.
4. Het gebied is niet aan de openbare ruimte onttrokken doch is alleen overdag toegankelijk. Een motief voor sluiting tijdens de overige uren - hieronder nader toegelicht - vormt de omstandigheid dat het gebied tijdens die overige uren vooral geliefd bleek voor activiteiten die geen daglicht verdragen.
- 5a. Hierover heeft geen besluitvorming plaatsgevonden, het plantsoentje is dan ook niet aan de openbare ruimte onttrokken.
- 5b. Dit besluit hebben wij genomen op 26 november 2002.
6. Nee.